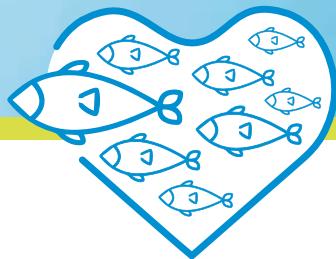

ZAHTEVI U POGLEDU ZDRAVLJA ŽIVOTINJA

Akvatične životinje

Jeste li znali?

Akvakulturna proizvodnja u EU-u 2018. iznosila je 1,32 milijuna tona životinja i proizvoda, ukupne vrijednosti od 4,8 miliardi EUR. Glavne su vrste koje se uzgajaju u EU-u atlantski losos, kalifornijska pastrva, lubin, komarča, dagnje, kamenice i prnjavice.

Akvatične su životinje, kao i druge životinje, prijemljive na bolesti, čiji učinak uvelike varira ovisno o bolesti, vrsti i okolišu u kojem se zaraza pojavi. Bolesti mogu imati negativne posljedice u smislu troška za uzgajivače i industriju te mogu poremetiti poslovanje i međunarodnu trgovinu i utjecati na promjene u obrascima potrošnje. Bolesti mogu imati i negativan utjecaj na divlje akvatične životinje.

Koja su pravila EU-a o zdravlju životinja?

[Uredba \(EU\) 2016/429](#) o prenosivim bolestima životinja (Zakon o zdravlju životinja) na snazi je od 21. travnja 2021. U njoj su navedena pravila kojima su obuhvaćene ribe, mekušci i rakovi. Uredba je dopunjena još nekim uredbama, od kojih se neke odnose samo na akvatične životinje, a neke na kopnene i akvatične životinje.

Koje ključne odgovornosti imam kao subjekt u skladu s tim novim zakonodavstvom?

Kao subjekt odgovoran za objekt akvakulture u okviru Zakona o zdravlju životinja morate imati osnovno znanje o zdravlju životinja i određenim odgovornostima za sprečavanje i kontrolu bolesti. Među ostalim, odgovorni ste za:

- ♥ zdravlje svojih životinja
- ♥ razboritu i odgovornu upotrebu veterinarskih lijekova
- ♥ dobar uzgoj životinja
- ♥ registraciju životinja, djelatnosti i objekta te za vođenje evidencije
- ♥ biosigurnost, sprečavanje i kontrolu bolesti u objektu
- ♥ suradnju s nadležnim tijelima u pogledu raznih mjera
- ♥ nadziranje bolesti kod životinja
- ♥ osiguravanje premještanja životinja kojim se ne riskira širenje bolesti životinja te potrebnih dokumenata koji prate premještanje.

Registracija i odobravanje objekata i sljedivost akvatičnih životinja

[Delegiranim uredbom \(EU\) 2020/691](#) dopunjuje se Zakon o zdravlju životinja pravilima za registraciju i odobravanje objekata i sljedivost akvatičnih životinja.

- ♥ Svi objekti akvakulture moraju biti registrirani ili odobreni osim ako je odobreno izuzeće.
- ♥ Nadležno tijelo treba voditi javni registar odobrenih objekata akvakulture kako bi olakšalo sigurnu trgovinu unutar država članica i među njima.
- ♥ Subjekti odgovorni za objekte akvakulture i prijevoznici akvatičnih životinja moraju voditi odgovarajuću evidenciju osim ako je odobreno izuzeće.
- ♥ Nadležno tijelo treba registrirati prijevoznike akvatičnih životinja u skladu s Uredbom o službenim kontrolama ([Uredba \(EU\) 2017/625](#)).

Premještanje i ulazak u EU

[U Delegiranoj uredbi \(EU\) 2020/990](#) navedene su obveze subjekata i nadležnih tijela u vezi s **premještanjem akvatičnih životinja unutar EU-a**, uključujući:

- ♥ biosigurnosne mjere tijekom prijevoza, uključujući pravila u vezi s izmjenom i ispuštanjem vode
- ♥ zahtjeve u pogledu zdravlja životinja koji se primjenjuju na određene kategorije akvatičnih životinja kad se premeštaju u države članice, zone ili kompartimente koji su slobodni od bolesti ili su obuhvaćeni programom iskorjenjivanja određene bolesti kategorije C
- ♥ detaljna pravila u vezi s uvjetima u kojima su potrebni certifikati o zdravlju i sadržajem tih certifikata.

Kao subjekt koji premješta akvatične životinje za koje nije potreban certifikat trebate osigurati dokument samodeklaracije za svaku pošiljku koja napušta vaš objekt namijenjenu registriranom ili odobrenom objektu ili puštanju u divljinu u drugoj državi članici.

Ako premještate akvatične životinje u EU iz treće zemlje ili trećeg područja, morate poštovati pravila navedena u [Delegiranoj uredbi \(EU\) 2020/692](#) i u relevantnim provedbenim aktima, kako je objašnjeno u informativnom članku „Ulazak u EU“.

Što je sa sprečavanjem, kontrolom i nadziranjem bolesti životinja?

[Delegiranim uredbom \(EU\) 2020/689](#) dopunjuje se Zakon o zdravlju životinja pravilima o nadziranju, sprečavanju bolesti i statusu „slobodno od bolesti“ za akvatične životinje, među ostalim sljedećim pravilima:

- ♥ subjekti koji su odgovorni za određene odobrene objekte akvakulture moraju sudjelovati u programu svojeg nadležnog tijela za nadziranje na temelju procjene rizika
- ♥ detaljnim pravilima o tome kako iskorijeniti važne bolesti kategorije C¹ ako se država članica odluči rješiti jedne ili više ovih bolesti

♥ detaljnim pravilima u vezi s provedbom programa iskorjenjivanja na razini države članice, zone ili kompartimenta, kao i pravilima za održavanje slobode od bolesti kad se postigne to stanje

♥ subjekti koji su odgovorni za objekte koji nisu slobodni od bolesti ili koji ne sudjeluju u programu iskorjenjivanja mogu umjesto toga provoditi program za nadziranje.

Koja se pravila za kontrolu bolesti primjenjuju kad se životinje zaraze najvažnijim bolestima?

[U Uredbi \(EU\) 2020/687](#) navedena su detaljna pravila o **mjerama za kontrolu bolesti** koje se primjenjuju kad dođe do izbijanja najozbiljnijih bolesti akvatičnih životinja² i nekih drugih bolesti s popisa za koje se trebaju uspostaviti mjere za kontrolu bolesti u skladu s pravilima EU-a³. Tim se pravilima utvrđuju posebne mjere za kontrolu bolesti povezane sa sljedećim:

- ♥ objektima akvakulture u kojima se bolest pojavila
- ♥ uspostavom zona ograničenja oko lokacije gdje se pojavila bolest uz posebna pravila za slatkvodni i morski okoliš
- ♥ premještanjem u zonu ograničenja te iz nje i unutar nje
- ♥ mjerama nadležnog tijela za kontrolu bolesti potrebnima za uspješnu kontrolu izbijanja bolesti
- ♥ depopulacijom, čišćenjem/dezinfekcijom i mirovanjem
- ♥ izbijanjem bolesti među divljim akvatičnim životnjama.

¹ Virusna hemoragijska septikemija, infektivna hematopoetska nekroza, virus zarazne anemije lososa s delecijom visoko polimorfne regije, Bonamia ostreae, Bonamia exi-tiosa, Martelia refringens i virus sindroma bijelih pjega.

² Bolesti životinja razvrstane su ovisno o riziku od širenja, njihovu gospodarskom učinku na sektor stočarstva i potrebnim mjerama za kontrolu. Kad je riječ o akvatičnim životnjama, najozbiljnije bolesti nazivaju se bolestima kategorije A. Takvih bolesti nema u EU-u.

³ Druge važne bolesti koje su isto tako razvrstane upotrebom navedenih kriterija i kojih u nekim dijelovima EU-a ima, a u nekim ne, nazivaju se bolestima kategorije C.

Ako želite znati više o Zakonu o zdravlju životinja ili vas zanimaju drugi informativni članci,
posjetite našu internetsku stranicu:
https://ec.europa.eu/food/animals/animal-health/animal-health-law_hr

#AnimalHealthLaw #AnimalHealth #OneHealth #DG_Sante